

Jong zijn in het ancien régime

Figuur 1 Kinderspelen van Pieter Bruegel de Oudere, 1560

Naam:

Afspraken

1. Je mag gebruik maken van het internet om informatie op te zoeken over de leerstof. Informatie vind je **niet** terug op Facebook.
2. Je werkt actief mee aan het groepswerk.
3. Je luistert naar elkaar.
4. Stel vragen aan elkaar om tot een oplossing te komen.
5. Overleg met elkaar, maar let wel op jullie stemvolume.
6. Je beoordeelt op het einde van het groepswerk elkaar via het zelfevaluatieformulier.

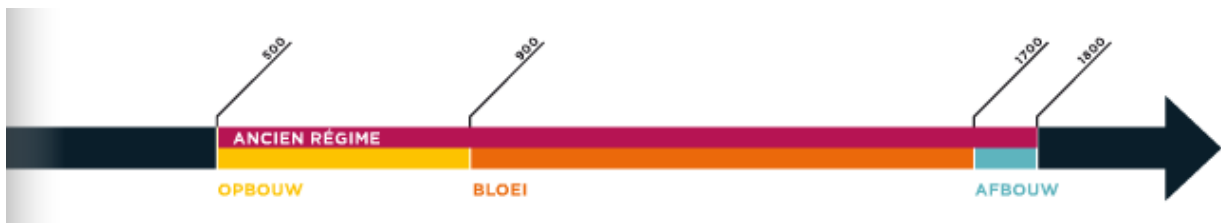
Domeinen

Bij welk(e) domein(en) hoort dit thema?

Soio-economisch en cultureel

Tijdlijn

Maak een tijdlijn onderaan deze pagina. Duid het ancien régime aan.

Brainstorm

Waar denk je aan bij het thema: 'jong zijn in het ancien régime'? Maak een brainstorm hieronder. Bespreek in groep jullie antwoorden.

Jong zijn in het ancien régime

Probleemstellingen

Jullie werken vandaag rond drie probleemstellingen. Na elk onderdeel beantwoord je de probleemstelling.

- 1) Wat waren de rechten van kinderen/jongeren in het ancien régime?
- 2) Welke verschillen zijn er op sociaal en cultureel vlak in het ancien régime en nu? (Geef er twee.)
- 3) Waarmee hielden kinderen zich bezig in het ancien régime?

Kinderrechten

Surf naar www.kinderrechtswinkel.be. Klik op het vak 'voor jongeren' en los onderstaande vragen op.

In welk jaar is het Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind (IVRK) aanvaard?

In 1989 (20 november)

Ruwweg kun je de rechten van het kind onderverdelen in drie groepen. Geef van elke groep één concreet voorbeeld.

Rechten die kinderen beschermen (beschermingsrechten):

eigen antwoord van de leerlingen (Niemand mag kinderen slecht behandelen. Er moet voor gezorgd worden dat een kind niet gepest of geslagen wordt, ook niet door de ouders. Een kind moet altijd verzorgd worden als dat nodig is. Kinderen moeten altijd beschermd worden tegen mishandeling. – art. 19 uit het IVRK)

Rechten die kinderen voorzieningen geven (overlevings- en ontwikkelingsrechten):

Eigen antwoord van de leerlingen (elk kind heeft het recht om naar school te gaan. Kinderen moeten, tot ze een bepaalde leeftijd hebben, verplicht worden om naar school te gaan. Alle kinderen op school moeten evenveel kansen krijgen. Kinderen die jonger dan twaalf jaar zijn, moeten gratis naar school kunnen. Kinderen moeten zolang mogelijk naar school kunnen gaan. Ouders en kinderen moeten geleerd worden welke soorten scholen er bestaan. Kinderen moeten zich op school goed voelen – art. 28 uit het IVRK)

Rechten die kinderen inspraak geven (inspraakrechten):

Eigen antwoord van de leerlingen (Elk kind heeft het recht om vrij zijn mening te geven. Met die mening moet rekening gehouden worden. Bij een belangrijke beslissing die over het kind gaat, moet de mening van het kind eerst gehoord worden. – art. 12 uit het IVRK)

Bron: Storia Classic 3 TSO

Los probleemstelling 1 op.

Welke rechten hebben kinderen nu?

De rechten van het kind worden onderverdeeld in drie groepen:

- *Rechten die kinderen beschermen*
- *Rechten die kinderen voorzieningen geven*
- *Rechten die inspraak geven*

Minderjarig?

Bekijk bijlage 1 en los onderstaande vragen op.

In welke tijd van het referentiekader (periode) plaats je DOC 2B en C?

De nieuwe tijd

Hoe oud zijn de volgende figuren op het moment van de beschreven of afgebeelde gebeurtenissen?

Octavianus van Spoleto die de pauselijke troon bestijgt: *17 jaar*

Lady Jane Grey die wordt terechtgesteld: *17 jaar*

Maria Stuart die met Willem II van Oranje huwt: *10 jaar*

Welke zaken kunnen tegenwoordig in België écht niet meer?

o.a. terechtstelling van minderjarigen (de doodstraf is sowieso niet van toepassing in ons land) en huwen op 10-jarige leeftijd.

Hoe oud zijn de volgende figuren geworden?

Thomas van Aquino: *ca. 50 jaar*

Karel V: *58 jaar*

Willem II van Oranje: *24 jaar*

Maria Stuart: *30 jaar*

Wat kun je op basis van die (beperkte) gegevens leren over de gemiddelde levensverwachting in het ancien régime?

Die is eerder laag: 40,5 jaar

Wat is tegenwoordig de gemiddelde levensverwachting in België? **(Zoek op internet!)**

Op basis van de sterftecijfers van 2014: man: 77,94 jaar en vrouw: 82,93 jaar

Wat kan de bovenstaande informatie je leren over 'jong' zijn in het ancien régime?

Aangezien je meestal niet oud werd, moest je gewoon veel sneller een volwassen rol spelen. Je kindertijd duurde maar tot aan het begin van je tienerjaren.

Bron: Storia Classic 3 TSO

Los probleemstelling 2 op.

Welke verschillen zijn er op sociaal en cultureel vlak in het ancien régime en nu? (Geef er twee.)

- *In het ancien régime werd er al op tienjarige leeftijd gehuwd. De bruid was meestal jonger dan de bruidegom. Met leeftijdsverschil werd geen rekening gehouden. Je werd uitgehuwelijkt vooral bij mensen van adel gebeurden dit. Nu moet je minstens achttien jaar zijn.*
- *In die tijd bestonden er geen minderjarigen.*
- *Mensen stierven op jonge leeftijd. Bij ons komt dit minder vaak voor.*

Naar school (nieuwe tijd)

Bekijk bijlage 2 en beantwoord onderstaande vragen.

- Geef twee verschillen tussen afbeelding 1 en 2.
Eigen antwoord van de leerlingen (meer volk en meer chaos op het schilderij van Jan Steen)
- Vergelijk de situatie van afbeelding 2 met de huidige klassituatie.
Eigen antwoord van de leerlingen (hopelijk zijn er verschillen!)

Bron: Storia Classic 3 TSO

Spelen

Bekijk het schilderij van Pieter Bruegel op de eerste pagina. Los onderstaande vragen op.

- Wat zijn de mensen aan het doen?
Ze zijn aan het spelen.

Benoem de volgende spelen. **Zie bijlage 3.** Kies uit: paardrijden op een houten hek, haasje over, zwemmen, vang de bal, hoepelen, maskerspel, steltlopen, tikkertje, verstoppertje, spelen met een tol, ton rijden.

- 10) *paardrijden op een houten hek*
- 13) *maskerspel (iemand werd geblinddoekt en werd dan geduwd en getreiterd.)*
- 22) *stelten lopen*
- 23) *haasje over*
- 27) *met de tol spelen*
- 31) *hoepelen*
- 32) *tonrijden*
- 76) *zwemmen*

Los probleemstelling 3 op.

Waarmee hielden kinderen zich bezig in het ancien régime?

Kinderen/jongeren gingen naar school. De rijke kinderen gingen naar abdijscholen en de armere kinderen gingen naar dorpscholen. Kinderen/jongeren hielden zich bezig met spelen.

Bijlage 1

DOC 2 A Minderjarig?

955: Octavianus van Spoleto (938-964) bestijgt als Johannes XII de pauselijke troon.

1239: Thomas van Aquino (ca. 1224-1274) begint zijn opleiding aan de universiteit van Napels.

1356: Filips de Stoute (1342-1404) staat zijn vader, de Franse koning, heldhaftig ter zijde in de slag bij Poitiers.

1429: Jeanne d'Arc (1412-1431) 'leidt' een Frans leger en bevrijdt de stad Orléans van de Engelsen.

1515: Karel V (1500-1558) neemt het bestuur van de Nederlanden in handen.

B Schilderij 'Terechtstelling van Lady Jane Grey' (Paul Delaroche, 1833)

Na de dood van de Engelse koning Edward VI (6 juli 1553) schuiven enkele edellieden Lady Jane Grey (geboren in 1537) naar voren als nieuwe koningin. Na enkele weken zet men haar af voor een andere erfgename van de troon. Lady Jane belandt op het schavot (februari 1554).

Bron: Storia Classic 3 TSO

C Schilderij 'Willem II van Oranje en zijn bruid Maria Stuart' (Antoon van Dijck, 1641)

In 1641 trouwde Willem II van Oranje (1626-1650) met Maria Stuart (1631-1661), een dochter van de Engelse koning.

- In welke tijd plaats je DOC 2B en C?
- Hoe oud zijn elk van de figuren op het moment van de beschreven of afgebeelde gebeurtenissen?
- Welke zaken kunnen tegenwoordig in België écht niet meer?
- Hoe oud zijn de figuren gemiddeld geworden? Wat kun je daaruit besluiten in verband met 'jong zijn' in het ancien régime?

Bijlage 2

Afbeelding 1:
De abdijschool

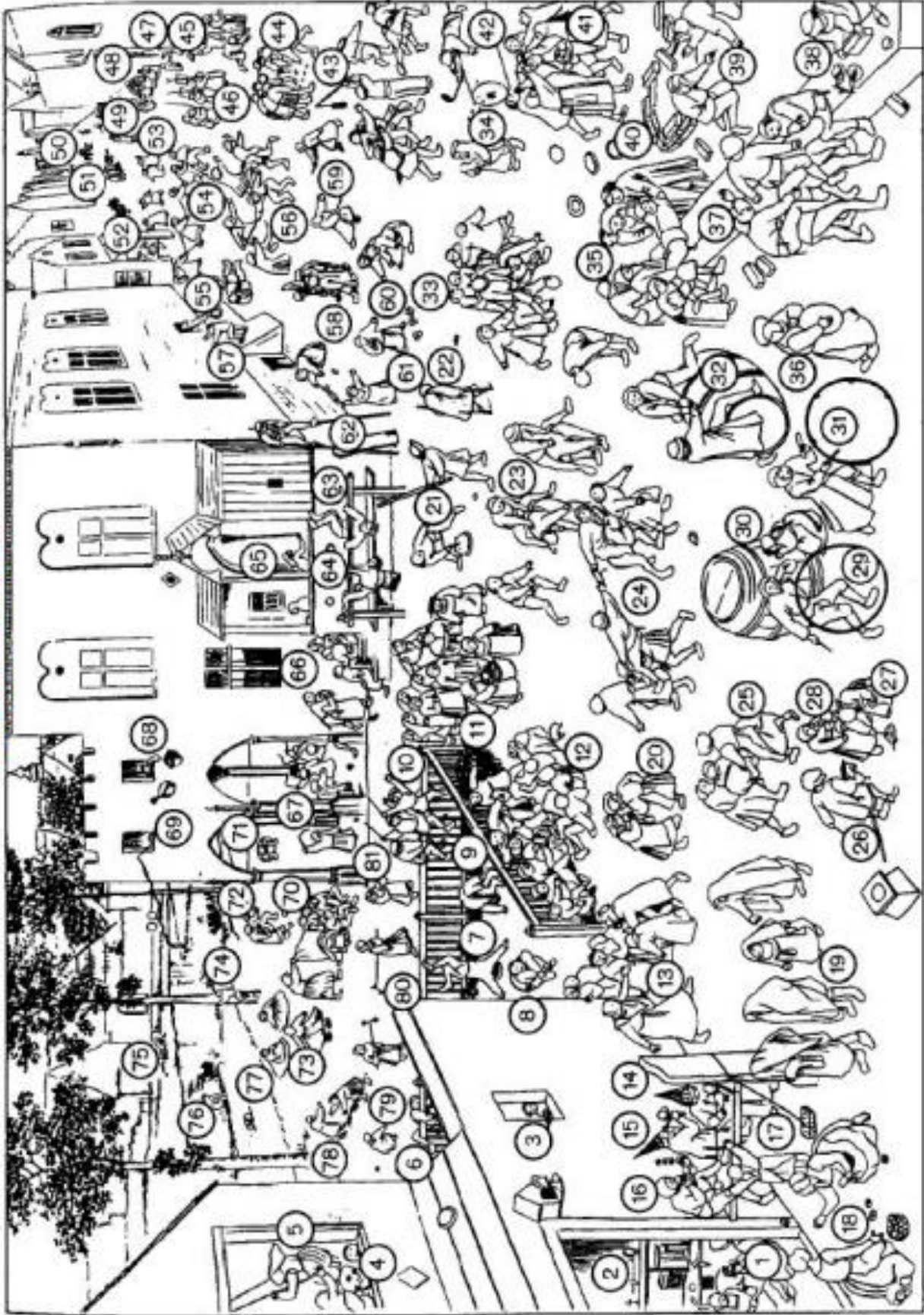
Bron: Passages 3

Afbeelding 2:
Schilderij 'De dorpschool' (Jan Steen, 1670)

Bron: Storia Classic 3 TSO

'De Kindersoelen'

Bron: lesmap Pieter Bruegel

Bijlage 4

bron: lesmap Pieter Bruegel